

EDITORIAL

Els moments són solemnes per a Catalunya i dir Catalunya vol dir per a tota Espanya. La Generalitat està reunida i no pasaran gaires dies abans no estigui aprovat l'Estatut en que, conscientment i serena, Catalunya fixarà el límit de les pròpies atribucions i dirà quines són les que corresponen al Poder central o federal.

L'Estatut aprovat representarà, doncs, la voluntat de Catalunya; representarà, a l'ensens, l'esperit de transacció de la nostra Pàtria, que voluntàriament i per tal de fer viable una concòrdia duradera amb els altres pobles hispànics, renúncia a una part de la seva total sobirania que haurà de recaure en una supraestructura estatal federativa.

Cal que la resta d'Espanya tingui molt en compte la transcendència del gest de Catalunya i l'agraeixi en el que val.

Si Espanya fos insensible, si no capís aquella transcendència, passaria el moment de la concòrdia i tornaria a començar la pugna inacabable.

Cal esperar, doncs, una entesa que resolgui per sempre més el problema nacional de Catalunya i—no volem ésser egoistes—el d'altres pobles hispànics. Pot fer-se en aquesta hora solemne en que han estat enderrocats la majoria dels obstacles tradicionals que s'hi oposaven. Ha perdut el govern dels pobles aquella gent de dreta que feien més cas del patrimoni que de la Pàtria i es movien a l'impuls d'interessos mesquins i no pas d'idealismes. Pot esperar-se la concòrdia entre pobles germans que acaben de trencar les cadenes del feudalisme i de l'absolutisme que impediaven avanssin, donant-se les mans, pels amples camins del progrés i de la ciutadania.

Però, si el desig de pau i de concòrdia que amb tota sinceritat sent Catalunya no reix, no serà pas per culpa nostra. Catalunya, en la jornada del 28 de juny, ha ratificat, ostentament, la seva confiança absoluta i cega en el cabdill Macià, que ha sabut definir i concretar les aspiracions autonomistes i esquerristes del seu Poble. Catalunya farà honor al seu cabdill Macià, que, en aquests moments històrics, és el veritable definidor del federalisme. I el federalisme és, entenguis bé, la pau i la concòrdia entre les nacionalitats hispàniques; per això combaten el federalisme, sense excepció, tots els enemics d'aquesta nova Espanya, plena de dignitat i de justícia, que els catalans servirem amb el mateix delit que hem servit i servirem a Catalunya.

HI HA QUI NO POT ENTENDRE
EL PACTE DE PI I MARGALL,
NI EL PACTE DE SANT SEBASTIAN.
CALDRÀ QUE ELS HI
FEM ENTENDRE

Un abús intolerable

L'Hospital de Sant Llatzer

Ja fa temps que es leprosos asilats a l'Hospital de Sant Llatzer es queixen del tracte, veritablement inhumà, de que són víctimes per part dels religiosos de l'establiment.

Queixes a dojo

Hi ha hagut algun periòdic benemèrit que ha fet públics alguns dels abusos de que són víctimes aquests dissortats; mes fins ara res no s'ha fet per a aliviar llur misera situació. Llurs clams d'angoixa i de desesperació, demanant justícia, han estat endebades. La meua declaració, d'ara fa un any, en plena sessió municipal mesqués els honors d'un desmentiment que ara, en que es demanen més diners per aquell Hospital, ha resultat rectificat.

Per què volen més diners?

Es demanen diners amb l'excusa dels pobres malalts; s'en demanen també, i fins s'han obert subscripcions, per a bastir un nou Hospital. Però en realitat és tant sols per a continuar i sobre tot per a augmentar en gran escala, amb tota impunitat, els abusos de que són víctimes els leprosos asilats en l'esmentat establiment.

Incúria del personal religiós

S'han publicat ressenyes demostrant palesament l'estat d'incúria, de abandó i de brutícia en què es troben els pobres llatzarins; s'ha dit també, en les esmentades ressenyes, que els religiosos que tenen cura dels malalts estan sempre donant proves d'abnegació, d'altruisme, de sacrifici: virtuts cristianíssimes que hom deu ad-

mirar. Dec declarar, amb greu sentiment, que això no és cert; que per aquests dissortats no hi ha amor, no hi ha pietat; el que es fa és explotar-los. Amb l'excusa de la religió s'estan fent, en perjudici d'ells, tota mena d'ignominies, i cal fer justícia i exigir responsabilitats, car no s'ha de permetre que l'hàbit de religió sigui patent d'impunitat.

Estalvi d'aliments

Se'ls escatima tot, fins l'aigua. En fou portada allà, a corre-cuita, gràcies a les meves gestions, i va a parar a una finca de recreu dels religiosos nomenada «La Granja». De manera que el que paguem nosaltres per a atendre els malalts serveix en profit d'uns tercers.

Tot i havent-hi tan quantioses subvencions i donatius, se'ls dona als pobres malalts una alimentació misèrrima, tot i no havent necessitat de comprar res, i resulta que les famílies d'aquests dissortats han de fer sacrificis i passar privacions per a que els pobres leprosos tinguin aliments, car se'ls priva de tot, en tant que els religiosos porten una vida de comoditats, de plaers i d'abundància.

Ara fins s'han negat a donar-los-hi espardenyes. Han d'anar descalços, i perquè un d'ells es queixà, li contestaren que «todavía se verán ustedes mucho peor».

Estalvi de medicines

Tampoc no es fa res per a guarir-los. Ni banyos, ni medicaments, res absolutament. El metge els digué l'altre dia que no els pot medicar perquè l'Hospital no està en condicions, i que quan estarà fet el nou Hospital (que encara s'ha de començar) ja procurarà guarir-los.

Jo pregunto ara: I mentres tant, què? Se'ls ha de deixar morir de faiso tan ignominiosa mentres s'espera el nou Hospital? A més, no he llegit mai en cap llibre de medicina que per a donar una senzilla injecció o que per a prendre una cullerada de medicina fos necessari construir tot un edifici.

Per a demostrar l'estat d'incúria, millor dit de menyspreu i de burla de què són víctimes els pobres malalts, vaig a relatar el fet següent:

Processons i xeflis

El primer diumenge de juny feren allà la processó del Sagrat Cor. Fou una festa lluidíssima; hi anaren les monges de Sant Genís, altres religiosos, senyors i senyores que hi foren invitats, congregants de Sant Pere Clavé, etc.; la festa fou un èxit. Als malalts, per a celebrar-ho, els hi donaren infinitat de potes i colls de pollastre; eis altres, en un esplèndid banquet, es menjaren els talls i buidaren alegrement moltes caixes de xampany. Fou un banquet en el que no hi mancà res; tot anava a dojo.

Per a fer un banquet així és necessari que hi hagi abundància; doncs bé, l'abundància de que gaudeixen aquests religiosos, ja que poden permetre's aquest luxe, a costa de qui és?

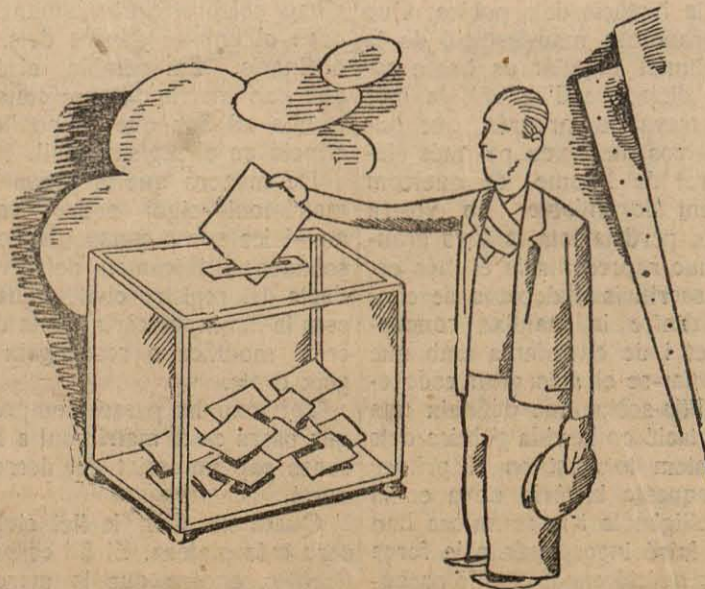
Es lògic que donin aquests banquets i facin passar misèria als pobres asilats i demanin més diners en nom d'ells?

Cal exigir responsabilitats

No es tracta d'una casa particular; és un establiment de beneficència pública, supeditat a la Diputació i subvencionat per l'Ajuntament. Caldria fiscalitzar el que allà dintre fan dels interessos que els hi són confiats i exigir les responsabilitats a que hi hagi lloc.

Es decidiran les autoritats a fer justícia?

EMILI BAUDIN I FERRER

Cal tornar a votar per la llibertat de Catalunya.

al peu del canó

Nació i Estat

HEUS ACI DOS CONCEPTES que sovint es confonen. Tanmateix l'exacta definició és molt difícil d'establir, màxim quan topem amb partits presos, prejudicis, intransigències o interessos creats.

Si acudim a un Diccionari trobarem que allò que ens diu, lluny d'il·lustrar-nos, ens desorienta. No ja gaire havem llegit en una Enciclopèdia que